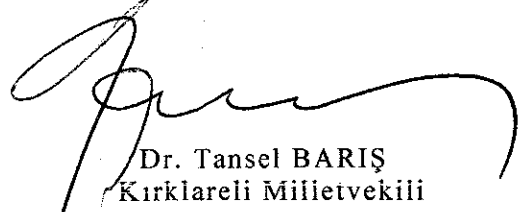

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Zafer Çağlayan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Dr. Tansel BARIŞ
Kırklareli Milletvekili

Esnaflar ve Sanatkarlarımız Halkımızın içinde, halkımızla birlikte yaşamını sürdürmekte, sokaklarımız onlarla hayat bulmakta ve canlanmaktadır. Sokaklarımızın güvencesi olan Esnaf ve Sanatkarlarımız, cebinde beş kuruş parası olmayan mahallelinin ihtiyaçlarını karşılayıp, ona borç para bile verebilmektedir. Bakkal ile müşteri arasında güvene dayalı samimi ve sıcak bir ilişki vardır. Mahalle sakini, gerektiğinde evinin anahtarını bakkala bırakmakta, çocuğunu bakkala emanet etmekte, bir şeye ihtiyacı olduğunda ilk aklına bakkal amca gelmektedir. Yani bakkal esnafı, ailenin bir parçası ve sosyal korumacıdır. Son yıllarda kontrolsüz bir şekilde açılan büyük marketler, grosmarketler, hipermarketler yüzünden, bakkallık, manavlık, kasaplık, kuruyemişçilik, bakliyatçılık, baharatçılık, gibi sayamayacağımız birçok esnaf ve sanatkarlarımız birer birer kapanarak yok olmaktadır. Hemen hemen halkımızın temel ihtiyaçlarının hepsine birden ürün ve hizmet sunan bu süpermarketler, hipermarketler ve grosmarketler piyasanın büyük bir bölümüne hakim olmuş ve tekelleşmiştir. Küçük esnaf, sanatkar ve bakkallar, süpermarketler, hipermarketler ve grosmarketler karşısında haksız rekabet koşullarına dayanamayarak birer-birer yok olmaktadır.

Buna göre;

1) Mahallerimizde uzun yıllar hizmet eden, dertlerimizi paylaştan, her türlü sıkıntılarımızda yanı başımızda olan küçük esnaf, sanatkar ve bakkallarımızın tamamen yok olmamalarının önüne geçmek için 6 yıllık hükümetiniz döneminde ne gibi tedbirler alınmıştır? Küçük esnaf, sanatkar ve bakkallarımızın ayakta durabilmeleri için tedbirler alınmış ise mahallelerimizde kapılarına kilit vuran esnaf, sanatkar ve bakkallarımıza her gün yenilerinin eklenmesinin izahı nedir? Tedbir alınmasına rağmen neden kapanmaktadır?

2) İktidara geldiğiniz 2002 yılında Türkiye genelinde 500 Bin civarında olduğu söylenen bakkal sayısının, bugünlerde 150 Binlere düştüğü iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Bu gidişat bakkallarımızın tamamen yok olacağını işareti değil midir? Aileleri ile milyonları bulun bu küçük esnaf, sanatkar ve bakkallarımız geçimlerini nasıl sağlamakta, ne yiyip ne içmekte, çocuklarının okul, ailelerinin mutfak masraflarının nasıl karşılarlar?

3) Türkiye genelinde alanı 100 m²'nin üzerinde hiper ve süpermarket sayısı 2002 yılında 2500 civarında iken, bu bugün ise 6.000 civarında olduğu, alanı 2 500 metre kare üzerinde olan hiper ve grosmarketler sayısının 2002 yılında 50 civarında iken, bugün 600 civarında olduğu iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Doğru değilse 2002 yılından günümüze kadarki süreçte açılan hipermarket, süpermarket ve grosmarketlerin gerçek sayıları nedir? Bu rakamlar, küçük esnaf, sanatkar ve bakkalların, yok olmasının, fakirleşmesinin bir göstergesi değil de nedir?

4) 400 metrekare üzerindeki süpermarket ve hipermarketlerin perakende pazardaki payları 1995'de % 10 iken bu gün pazardaki payının % 50'lere ulaştığı iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Doğru ise bu rakamların izahı nedir?

5) Anayasamızın 173 Maddesinde "*Devlet, esnaf ve sanatkarı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.*" denilmektedir. Buna göre yıllardır bir türlü gündeme alınmayarak bekletilen Hipermarketler Yasa Tasarısı'nın gündeme alınarak, Küçük esnaf, sanatkar ve bakkallarımızın koruması adına atılacak adım için daha ne beklenmektedir? Bu yasanın çıkarılmaması için hükümetiniz üzerinde hipermarket, süpermarket ve grosmarketlerin baskıları mı vardır? Eski Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Ali Coşkun'un siyaset dışı bırakılmasında bu baskının etkisi olmuş mudur?

6) Hipermarketler Yasasının çıkarılması ile bir taraftan bu büyük alışveriş merkezlerinin raflarını süsleyen yabancı malların tekelinin kırıldığını, diğer taraftan da küçük esnaf, sanatkar ve bakkallarımızın tezgahlarında yerli mallarımızı görmüş olmayacak mıyız? Bu vesile ile de yerli üreticimizi korumuş, kaynaklarımızın da dışarıya gitmesinin önüne geçmiş olmayacak mıyız?